

STVOVNÝ občasník

Milí spoluobčania,

potichúčky a nenápadne prišla jeseň. Lístie sa sfarbilo nádhernými farbami, hnedá, žltá, zelená a oranžová. Aj keď sa príroda ukladá k spánku, pre mňa je toto ročné obdobie najkrajšie. Babie leto - lesklé pavučinky lietajúce vo vzduchu, gagot divých husí, posledné šteboty lastovičiek a ani sa nenazdáme a už padá prvá vločka.

Čas ide rýchlo, bez prestávky, nikdy sa neunaví a nikdy sa ani na chvíľku nezastaví, presne tak ako ľudský život. Čas plynie a pomaly, potichúčky a do ľudských životov prichádza jeseň života.

Šediny a vrásky na tvárach našich rodičov a starých rodičov poukazujú na ich životné skúsenosti na ich múdrosť získanú vekom. Patrí im vďaka, za ich starostlivosť a opateru, za ich rady a pomocnú ruku pri zvládaní ťažkých životných situácií.

Básňou Milana Rúfusa - Modlitbičky chcem vyjadriť svoju úctu a poďakovanie naším seniorom za ich doterajšiu prácu a pomoc pri zvelaďovaní našej obce.

Želanie

Aj napriek svojim šedinám, vždy budeš pre nás jediná. Aj napriek tvojim vráskam, hreje ťa naša láska. Prajeme Ti milý starký, starká, Nech ťa sila neopúšťa, nech Ti stále slúži zdravie, Či je deň, a či noc hustá.

Gabriela Kopnická, starostka obce

obec informuje

ŽIADOSTI O DOTÁCIE

Ministerstvo vnútra SR - Žiadosť o poskytnutie dotácie z Výzvy Rady vlády SR pre prevenciu kriminality na financovanie projektu v oblasti prevencie kriminality pre rok 2019

Názov projektu: Rozšírenie kamerového systému v obci Slovinky

Cieľ projektu: Cieľom projektu je zamedziť nepriaznivým vplyvom vandalizmu a krádežiam, zabezpečiť poriadok v obci.

Dátum podania žiadosti: 4.3.2019 / Žiadosť o dotáciu vo výške : 14 608€ / Stav: neschválená

Ministerstvo vnútra SR - Žiadosť o poskytnutie dotácie MV SR podľa § 2 c) ochrany pred požiarom, a to na výstavbu, technické zhodnotenie a opravu budovy hasičskej stanice alebo hasičskej zbrojnice

Názov projektu: Rekonštrukcia Hasičskej zbrojnice Slovinky

Cieľ projektu: Účelom rekonštrukcie je obnova budovy požiarnej zbrojnice, jej rozšírenie o prístavbu nového schodiska a zmena dispozičného riešenia. Pôdorysné rozmery hlavného objektu sa rozšíria o navrhovaný schodiskový priestor, sprístupňujúci podlažie. Objekt sa zateplí tepelnou izoláciou. Okenné výplne budú nahradené oknami v tej istej veľkosti. Plechová krytina sa konštrukcia pultovej strechy s atikou. Navrhované schodisko na poschodie je riešené v rámci novej dispozície v časti prístavby. Do existujúcej garáže sa vytvoria dva nové vstupné otvory, v ktorých budú osadené nové sekčné vráta so servopohonom.

Dátum podania žiadosti: 18.6.2019 / Žiadosť o dotáciu vo výške: 30 000€ / Stav: podaná

Miestna akčná skupina Slubica, o.z. - Žiadosť o poskytnutie NFP z Výzvy na predkladanie Žiadostí o poskytnutie NFP v rámci implementácie stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020

Názov projektu : Multifunkčné ihrisko v obci Slovinky

Zameranie predloženého projektu: projekt je realizovaný v obci Slovinky. Špecifickým cieľom je vybudovanie multifunkčného ihriska v športovom areáli obce Slovinky, so zameraním najmä na športy ako napr. futbal, volejbal, tenis, basketbal a beh (bežecká dráha)

Dátum podania žiadosti: 13.9.2019 / Požadovaná suma: 45 859,66 / Stav: v schvalovacom procese

Ministerstvo vnútra SR - Žiadosť o poskytnutie NFP z Výzvy MV SR zameranej na podporu dobudovania základnej technickej infraštruktúry - OPLZ-PO6-SC611-2019-1

Názov projektu : Miestne komunikácie v obci Slovinky

Zameranie predloženého projektu: Obec Slovinky má záujem o zlepšenie podmienok pre obyvateľov obce prostredníctvom rekonštrukcie pozemných komunikácií a výstavby nových pozemných komunikácií v intraviláne obce. Predmetom projektu je po 1. novostavba miestnej účelovej komunikácie MO 3,75 / 30, Cesta bude napojená na štátnu cestu III/3255 Slovinky – Krompachy. Po 2. je predmetom projektu úprava existujúcej komunikácie / rekonštrukcia, prostredníctvom ktorej dôjde k zvýšeniu obslužnosti predmetného územia a stavebnotechnického stavu existujúcej komunikácie vrátane vybudovania zastávky autobusu. Realizácia týchto dvoch stavebných objektov bude mať za následok skvalitnenie a zlepšenie dostupnosti obyvateľov najmä k zastávkam autobusu v smere do a z Krompách a tým aj napojenie na štátnu cestu III/3255, ktorá je hlavným prepojením obyvateľov obce k občianskej vybavenosti.

Dátum podania žiadosti: 16.9.2019 / Požadovaná suma: 104 477,18 € /Stav: podaná ●

Oboznamujeme občanov s možnosťou bezplatného poskytnutia kompostérov pre občanov obce Slovinky do užívania

Počet kompostérov do domácností: 110 kusov v objeme 600, 800 a 1 000 litrov.

Preto žiadame občanov ktorí majú záujem získať tieto kompostéry aby sa prihlásili v podateľni OcÚ Slovinky alebo mailom na slovinky@obecslvinky.sk.

Záujemca preberie kompostér označený nálepkou, návod na obsluhu kompostéra a Príručku správneho kompostovania.

Po dobu 5 rokov od dátumu prebratia kompostéra bude povinný umožniť vykonanie kontroly zvereneho majetku oprávneným osobám. O zverení majetok sa musí riadne starať a využívať ho len na určený účel. Zverení kompostér nesmie byť premiestnený mimo miesta určeného zo strany obce. Bude povinný informovať obec o poškodení a odcudzení zvereneho majetku. Zverejnený majetok nemôže byť neprevedený na tretiu osobu, prenanatý.

Odvodnenie školského dvora

Oprava priepustu pri Rajke

Kolónia - rekonšt. autobusovej zastávky

Šťahovanie drevenice

z činnosti technického úseku

Rekonštrukcia omietok na chodbách MŠ

Vysprávky miestnych komunikácií

Údržba školského dvora

Príprava „Titilombom“

ŠPECIALIZOVANÉ SOCIÁLNE PORADENSTVO

Od januára 2020 Vám prostredníctvom „**Občianskeho združenia Deti slnka**“ bude poskytovaná pomoc v nepriaznivej životnej situácii formou špecializovaného sociálneho poradenstva. Každú stredu, v priestoroch Obecného úradu na Slovinkách, v čase od 9,00 do 10,00 bude k dispozícii skúsený pracovník, ktorý vám pomôže v rôznych problémoch, s ktorými si neviete rady vy alebo vaši blízky.

Základné okruhy pomoci:

Potrebujete poradiť, odborné pomôcť v nepriaznivej životnej situácii? / Chcete sa zbaviť dlhov a vyhlásiť osobný bankrot? / Neviete na koho sa máte obrátiť v nepriaznivej životnej situácii? / Máte problémy v rodine, alebo v iných vzťahoch? / Potrebujete pomôcť s rozvodovým konaním alebo iným podaním na súd? / Potrebujete napísať žiadosti na úrady? / Máte problém so závislosťou? / Rozpadá sa Vám rodina? / Potrebujete, aby vás niekto vypočul? / Ste bez strechy nad hlavou? / Cítite sa osamotení? / Máte problémy so správaním vašich detí v škole? / Trpíte onkologickým ochorením alebo iným zdravotným znevýhodnením? / Ste dlhodobo nezamestnaní?

Nezvládnete prekonať chudobu? ●

Mgr. Katarína Kotradynová, PhD. - štatutárny zástupca OZ Deti slnka, Tel.: 0905 258 909

z poslaneckej lavice

Z ROKOVANIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA V SLOVINKÁCH

25. 7. 2019

Sociálny podnik obce Slovinky

Založenie obchodnej spoločnosti má za cieľ dosiahnuť v nasledujúcich fázach jej stav ako registrovaný integračný sociálny podnik v zmysle zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, čím sa zabezpečí ekonomicky výhodnejšie poskytovanie prác a služieb pre obec a jej obyvateľov.

Poslanci OZ prerokovali a schválili založenie obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným Sociálny podnik obce Slovinky, s.r.o., so sídlom 053 40 Slovinky č.58, majetkovú účasť obce Slovinky v obchodnej spoločnosti Sociálny podnik obce Slovinky, s.r.o., so sídlom 053 40 Slovinky č.58 vo výške 100 % vo forme peňažného vkladu 5 000,- EUR do majetku – základného imania obchodnej spoločnosti Sociálny podnik obce Slovinky, s.r.o., so sídlom 053 40 Slovinky č.58, zakladateľskú listinu o založení spoločnosti s ručením obmedzeným Sociálny podnik obce Slovinky, s.r.o. so sídlom 053 40 Slovinky č.58, p. Gabrielu Kopnickú, starostku obce do funkcie konateľa obchodnej spoločnosti Sociálny podnik obce Slovinky, s.r.o. so sídlom 053 40 Slovinky č.58. Poverili starostku obce vykonať v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov a zákona č. 530/2003 Z.z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, všetky potrebné úkony, súvisiace so založením a vznikom obchodnej spoločnosti Sociálny podnik obce Slovinky, s.r.o. so sídlom 053 40 Slovinky č.58.

Multifunkčné ihrisko v obci Slovinky

Pôdohospodárska platobná agentúra, ako poskytovateľ zastúpená miestnou akčnou skupinou Miestna akčná skupina SĽUBICA, o.z. (ďalej len „MAS“) v zmysle ustanovení § 17 zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o príspevku z EŠIF“) vyhlásilo dňa 13.6.2019 výzvu na predkladanie Žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v rámci implementácie stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020. V rámci týchto aktivít bolo odporúčané Obec-

nému zastupiteľstvu prijať uznesenie zo súhlasom na zapojenie za do uvedenej výzvy MAS na vybudovanie multifunkčného ihriska v športovom areály v obci Slovinky na základe vypracovanej projektovej dokumentácie. Financovanie projektového zámeru je na základe refinancovania a bez finančnej spoluúčasti žiadateľa. Takže k implementácii projektového zámeru bude potrebný preklenovací úver vo výške cca 50.000,-€. Poslanci súhlasili s predložením žiadostí o NFP v rámci implementácie stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020, kód výzvy: MAS 076/7.4/3 na vybudovanie multifunkčného ihriska v obci Slovinky.

Miestne komunikácie v časti obce Kolónia

Ministerstvo vnútra SR vyhlásilo dňa 26.6.2019 výzvu zameranú na podporu dobudovania základnej technickej infraštruktúry z Operačného programu Ľudské zdroje, typ aktivity: „Podpora dobudovania základnej technickej infraštruktúry“. V rámci týchto aktivít starostka obce požiadala Obecné zastupiteľstvo o súhlas na zapojenie za do uvedenej výzvy na vybudovanie miestnej komunikácie v časti obce pri Šubri a rekonštrukciu zjazdu z cesty III. triedy v časti obce Kolónia. Oprávnenosť nákladov pre obec Slovinky je maximálne do výšky 250 000 €. Obecné zastupiteľstvo v Slovinkách súhlasilo s vyhotovením projektovej dokumentácie a prípravnými prácami na predloženie žiadostí o NFP v rámci vyhlásenej výzvy zameranej na podporu dobudovania základnej technickej infraštruktúry z Operačného programu Ľudské zdroje, kód výzvy: OPLZ-PO6-SC611-2019-1 na vybudovanie miestnej komunikácie v časti obce pri Šubri a rekonštrukciu zjazdu z cesty III. triedy v časti obce Kolónia.

Návrh na vyradenie majetku obce

V zmysle Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Slovinky, podľa článku 25, ods. 2 predložila likvidačná komisia návrh na vyradenie drobného majetku, ktorý z dôvodu morálneho opotrebovania a technického zastarania neslúži svojmu účelu. Na základe výsledku fyzickej inventarizácie, vyradovacia komisia posúdila majetok navrhnutý na vyradenie inventarizačnou komisiou. Jedná sa o 101 položiek majetku uvedeného v prílohe tohto materiálu pod názvom „Návrh na vyra-

denie majetku“ komisia posúdila majetok ako neupotrebitelný, ktorý pre svoju zastaranosť a nefunkčnosť nemôže slúžiť svojmu účelu.

Poslanci schválili návrh na vyradenie majetku obce v obstarávacej cene 32 411,70€ ku dňu 25.7.2019, ktorý neslúži svojmu účelu z dôvodu opotrebovania, nefunkčnosti, poškodenia a technického zastarania.

Návrh VZN č. 3/2019

VZN č. 3/2019 bolo zverejnené na dňa 10.7.2019. MŠVVaŠ SR vydalo nové finančné pásma na nákup potravín na jedlo podľa vekových kategórií stravníkov s účinnosťou od 1.9.2019. Na základe vydaných tabuliek sme v uvedenom VZN vychádzali z údajov pre druhé finančné pásmo pre všetky kategórie stravníkov. Pri výpočte režijných nákladov na jedno hlavné jedlo pre iných stravníkov sme vychádzali z celkových nákladov ŠJ za rok 2018 a počtu vydaných jedál v roku 2018. Príspevok za ŠKD bol navýšený v roku 2017, preto nebolo potrebné ho navýšiť. Nakoľko príspevok za MŠ nebol dlhšiu dobu upravovaný a náklady na prevádzku MŠ narastajú, bol navýšený na 7 €.“ Poslanci pripomenovali a prerokovali tento návrh a schválili pripomienky k návrhu. Následne bol schválený návrh Všeobecne záväzného nariadenia č. 3/2019 o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a predškolských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Slovinky so schválenými pripomienkami.

Rozpočtové opatrenie starostky obce č. 7/2019

V zmysle Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce podľa článku 19, ods. 1, písm. a) a b), článku 20 a článku 21, ods. 1 a 3 a na základe § 14 ods. 1 Zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy č. 583/2004, podľa ktorého účelovo určené prostriedky poskytnuté zo štátneho rozpočtu nepodliehajú schvaľovaniu orgánom obce, navrhujem zmenu položiek rozpočtu. Obecné zastupiteľstvo v Slovinkách vzalo na vedomie rozpočtové opatrenie starostky obce č. 7/2019.

Rozpočtové opatrenie č. 8/2019

Uznesením číslo II/20/2019 zo dňa 14.3.2019 Obecné zastupiteľstvo v Slovinkách súhlasilo so zámerom obce Slovinky presťahovať dreve-

nicu p. Mareka Patza na parcelu KN C č. 483/3 k.ú. Nižné Slovinky vedenej na LV č. 1. Na základe schváleného uznesenia predkladám obecnému zastupiteľstvu rozpočtové opatrenie na pokrytie výdavkov s presťahovaním predmetnej drevenice. Je možné predložiť iba predpokladaný rozpočet nakoľko môžu byť pri realizácii zámeru aj nepredvídané výdavky.

Predpokladaný rozpočet:

- náklady na rozoberanie drevenice, ošetrovanie materiálu a zloženie drevenice: 5 000 €
- nová strešná krytina – plechová imitácia v tvare šindľa: 2 000 €
- náklady na vybudovanie oporného múra a základov: 2 000 €
- náklady na nákup: 1 000 €

V rozpočte bolo navrhnuté vytvoriť položku Drevenica - 10 000,- € a vykryť ju z položky MK – oprava, údržba, ktorá sa tým zníži o 10 000,- €.

Obecné zastupiteľstvo v Slovinkách schválilo rozpočtové opatrenie č. 8/2019.

Rozpočtové opatrenie č. 9/2019

Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) hovorí o povinnostiach obce zverejňovať na elektronickej úradnej tabuli elektronické dokumenty, ktoré je obec povinná zverejňovať podľa osobitných predpisov (Například § 23 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, § 6 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, § 11 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov ap.) Podľa zákona o e-Governmente sú obce povinné na výkon verejnej moci používať spoločné moduly, pričom riešenie CUET (centrálne elektronická tabuľa) je súčasťou modulu elektronického doručovania. Firma Galileo vypracovala modul umožňujúci prepojenie Úradnej tabule na webovej stránke obce s portálom www.slovensko.sk (CUET). CUET je elektronické úložisko, na ktoré sa zasielajú, a na ktorom sa zverejňujú elektronické úradné dokumenty, ak tak ustanovuje zákon o e-Governmente. Cena za výrobu modulu je 948,- € a ročný poplatok za prevádzku modulu 294,- €. V rozpočte je potrebné vytvoriť položku vo výške 1.242,- € s názvom centrálna úradná elektronická tabuľa. Prostriedky na vytvorenie položky navrhujem použiť z položky MK – oprava, údržba, ktorú tým znížime o 1.242,- €. Rozpočtové opatrenie č. 9/2019 bolo schválené.

Prijatie daru

Predmetom darovania je stavba – drevenica označená súpisným číslom 431, postavená na pozemku C KN p.č. 514/1 k.ú. Vyšné Slovinky zapísaná na LV č. 1626. Vlastník stavby ponúkol túto stavbu bezodplatne obci Slovinky s podmienkou, že obec uhradí všetky náklady súvisiace s odstránením stavby z jeho pozemku. Zámerom obce je zachovanie tej-

to stavby ako pôvodnej architektúry obce a po jej umiestnení na pozemok vo vlastníctve obce, parcelu reg. C KN 478/3 ju využívať na kultúrne a prezentačné účely. Uznesením č. 11/20/2019 OZ v Slovinkách vyjadrilo súhlas s presťahovaním tejto drevenice na pozemok vo vlastníctve obce. Predmetný návrh uznesenia OZ je predložený v zmysle čl.4 bod. 2 Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Slovinky. Následne predkladateľ materiálu Bc. Jozef Mních obznamil poslancov so zmenou v predmetnej záležitosti, keďže majiteľ drevenice prehodnotil svoje rozhodnutie a za drevenicu požaduje protiplnenie, čo oznámil obci mailom tesne pred zasadnutím OZ. Na základe tejto skutočnosti je možné nadobudnúť drevenicu len odplatne. Obecné zastupiteľstvo v Slovinkách schválilo nadobudnutie/ kúpu drevenice označenej súpisným číslom 431, postavenej na pozemku C KN p.č. 514/1, k.ú. Vyšné Slovinky zapísanej na LV č. 1626, za účelom jej premiestnenia na pozemok vo vlastníctve obce za odplatnú cenu 1000€.

10.09.2019

Právne služby

Gabriela Kopnická, starostka obce Slovinky predložila poslancom OZ návrh na spoluprácu s Advokátskou kanceláriou JUDr. Miroslavy Slovinskej. Predmetom spolupráce je poskytnutie právnych služieb zo strany AK klientovi v zmysle príslušných právnych predpisov a ustanovení zmluvy o poskytovaní právnych služieb.

Obecné zastupiteľstvo v Slovinkách súhlasilo s uzatvorením zmluvy o poskytovaní právnych služieb uzavretej podľa §566 Obchodného zákonníka v platnom znení, podľa zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii v platnom znení s Advokátskou kanceláriou JUDr. Miroslavy Slovinskej. Trvanie zmluvy bude na dobu neurčitú s výpovednou lehotou 1 mesiac za mesačnú paušálnu odmenu 200 eur bez DPH.

Multifunkčné ihrisko v obci Slovinky

Dňa 25.7.2019 boli na zasadnutie predložené materiály na predloženie žiadosti o NFP. V rámci výzvy MAS bolo obecnému zastupiteľstvu odporúčané prijať uznesenie so súhlasom na zapojenie sa do uvedenej výzvy na vybudovanie multifunkčného ihriska v športovom areáli v obci Slovinky na základe vypracovanej projektovej dokumentácie. Uznesením č. V/60/2019 zo dňa 25.7.2019 Obecné zastupiteľstvo v Slovinkách súhlasilo s predložením žiadosti o NFP v rámci implementácie stratégie miestneho rozvoja vedeckého komunitou z programu rozvoja vidieka SR 2014- 2020, kód výzvy: MAS 076/7.4/3 na vybudovanie multifunkčného ihriska v obci Slovinky. K dnešnému dňu sú spracované všetky potrebné podklady a prílohy k podaniu žiadosti dňa 13.9.2019 okrem uznesenia OZ o schválení žiadosti a zabezpečení financovania projektu, ktoré sú jednou z povinných príloh k žiadosti o NFP. Financovanie projektového zámeru je na základe refinancovania. Na základe verejného obstarávania bola najnižšia cenová ponuka na predmet zákazky „Multifunkčné ihrisko v obci Slovinky“ v sume

56 951,93 €. Na základe výsledkov VO k implementácii projektového zámeru bude potrebný preklenovací úver vo výške cca 57.000 €.” Poslanci schválili predloženie žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v rámci výzvy, kód výzvy: MAS 019/7.4/3 pre projekt s názvom: „ Multifunkčné ihrisko v obci Slovinky“, zabezpečenie spolufinancovania projektu vo výške max. 12 000 eur z celkových výdavkov projektu, zabezpečenie financovania ďalších neoprávnených výdavkov, v prípade ak vzniknú v priebehu realizácie projektu a budú nevyhnutné na dosiahnutie jeho cieľa.

Miestne komunikácie v obci Slovinky

Ministerstvo vnútra SR vyhlásilo dňa 26.6.2019 výzvu zameranú na podporu budovania základnej technickej infraštruktúry z Operačného programu Ľudské zdroje, Kód výzvy: OPLZ-PO6-SC611-2019-1. Na základe tejto skutočnosti poslanci schválili doplnenie Investične aktivity B2.18- Miestne komunikácie – časť Kolónia ku Šubru a investične aktivity B2.19- Miestne komunikácie- časť- Kolónia výjazd na cestu III. do PHSR.

Miestne komunikácie v obci Slovinky

Uznesením V/61/2019 obecné zastupiteľstvo súhlasilo s vyhotovením projektovej dokumentácie a prípravnými prácami na predloženie žiadosti o NFP v rámci vyhlásenej výzvy zameranej na podporu budovania základnej technickej infraštruktúry z **Operačného programu Ľudské zdroje, kód výzvy: OPLZ-PO6-SC611-2019-1** na vybudovanie miestnej komunikácie v časti obce pri Šubri a rekonštrukciu zjazdu z cesty III triedy v časti obce Kolónia. Všetky podklady potrebné pre vypracovanie žiadosti boli spracované. Jedným z povinných dokumentov je výpis z uznesenia ktoré obecné zastupiteľstvo prijme v rámci predloženia žiadosti o NFP. Poslancom na schválenie je predložené uznesenie v presnom znení. Obecné zastupiteľstvo v Slovinkách schvaľuje predloženie žiadosti o NFP na SO v rámci výzvy OPLZ- PO6- SC611-2019-1 s názvom „Miestne komunikácie v obci Slovinky“, pričom ciele projektu sú v súlade s platným programom rozvoja obce a s platným územným plánom obce, zabezpečením povinného spolufinancovania projektu „Miestne komunikácie v obci Slovinky“, t.j. min. 5% z celkových oprávnených výdavkov, zabezpečenie financovania neoprávnených výdavkov projektu „Miestne komunikácie v obci Slovinky“, ktoré predstavujú rozdiel medzi celkovými výdavkami projektu a celkovými oprávnenými výdavkami projektu.

Rôzne

V bode rôzne zástupca starostky obce Bc. Jozef Mních predložil poslancom návrh uznesenia ohľadom prehodnotenia ceny pozemkov vo vlastníctve obce. Obecné zastupiteľstvo v Slovinkách uložilo komisii ekonomickej, správy obecného majetku a komisii ochrany verejného poriadku, životného prostredia, výstavby a územného plánovania prehodnotiť jednotkovú cenu zapredaj pozemkov vo vlastníctve obce, vzhľadom k vývoju trhových cien pozemkov v obci. ●

SAMOSPRÁVA JE PRIESTOR PRE KAŽDÉHO

V tomto čísle Slovenského občasníka nám politológ, hovorca a tajomník Rady expertov ZMOS **PhDr. MICHAL KALIŇÁK, PhD** priblíži inštitút dobrovoľníctva vo vzťahu k samospráve.

Mimovládne organizácie ako prirodzený partner samosprávy

Tridsať rokov od zásadných spoločenských a politických zmien zisťujeme, že mimovládny sektor a dobrovoľníctvo sa postupne udomáňujú v našich mestách a obciach. S odstupom času musíme konštatovať, že nie sú rivalom ani súperom komunálu, ale skôr ich partnerom, prípadne podanou pomocou rukou.

Sledujú nefinančný zisk

Mimovládne organizácie sú dôležitým aktérom spoločenského života aj na nižšej úrovni, ako je národná. Ide o priestor vymedzený komunitami angažujúcimi sa v samospráve, alebo na regionálnej úrovni. Predstavujú jeden z pilierov demokracie. Na rozdiel od súkromných spoločností nevyvíjajú aktivity na finančný či majetkový profit. Na rozdiel od verejnej správy nemusia, ale chcú poskytovať služby a vyvíjať aktivity vo vzťahu k špecifickým skupinám. V porovnaní s politickými stranami nekandidujú, takže ich prioritou nie je získať priamy podiel na politickej moci. Týmto sa odlišujú od podnikateľských, byrokratických aj politických organizácií. Aktívne podieľajú na politickom živote, formovaní verejnej mienky a presadzovaní svojich záujmov, postojov a potrieb. V porovnaní s politickými stranami majú niektoré spoločné črty. Na základe toho ich radíme k subjektom politického systému. Ovplyvňujú verejné rozhodnutia, formujú rebríček verejných záujmov, participujú na rôznej verejnej politike, disponujú členskou základňou a vytvárajú tlak na autorov verejných rozhodnutí.

Pomoc komunitám

Vzhľadom k tomu, že mimovládne organizácie pôsobia v rôznych sférach života spoločnosti, ich ciele a teda aj cieľové skupiny sú rôzne. Cieľom niektorých je podpora demokratizácie a občianskej participácie, iných ochrana životného prostredia. Rovnaké miesto v spoločnosti majú aj napríklad tie, ktoré sa starajú o sociálne slabých, či zdravotne postihnutých spoluobčanov. Ľudia, ktorí sa angažujú v týchto, alebo iných mimovládnych organizáciách trávia svoj voľný čas pracovnými a verejnoprospešnými aktivitami. Mimovládne organizácie vo svojej podstate sledujú prospech komunity a je dobré, keď sa aktívne hlásia k spolupráci s mestami a obcami, v ktorých pôsobia.

V dnešnej trhovo orientovanej spoločnosti pojmy ako bezplatne či dobrovoľne strácajú užitočný obsah. Napriek tomu sa nájdu ľudia, ktorí nezištne pomáhajú vo svojom okolí. Mnohí pomáhajú v obci pri organizácii kultúrneho podujatia či futbalového zápasu vo svojej obci, zúčastňujú sa na brigáde pri skrášľovaní svojho okolia, pomáhajú niekomu vybaviť zložitejšie úradné záležitosti, odvezú suseda či susedku s dieťaťom do mesta, pomohli staršej pani odnieť nákup, starším susedom pri náročných domácich prácach. Mnohí si ani neuvedomujú, že sú dobrovoľníkmi, aj keď o tom nevedeli.

Dobrovoľníctvo je multidimenzionálny fenomén, potenciál ktorého si vyžaduje jasné legislatívne ukotvenie, koordináciu a manažment. Dobrovoľníctvo na Slovensku nie je riešené komplexne, interpretované je dokonca len ako silná stránka mimovládneho sektora, pričom práve samospráva vytvára priestor na zmysluplné využitie tohto potenciálu, a to v rôznych oblastiach komunitného života svojich obyvateľov. Dobrovoľníctvo má v našich podmienkach identický problém, ako napríklad aj s konceptom „verejný záujem“. Nie je ukotvené jednou agendou, viaceré legislatívne normy obsahujú koncept formálneho, neformálneho, individuálneho, skupinového a firemného dobrovoľníctva. Výsledkom je súčasný stav, keď si pod pojmom dobrovoľník, dobrovoľníctvo, dobrovoľnícka činnosť môže prestať diametrálne odlišné aktivity, čo spôsobuje všeobecnosť, abstraktnosť a postupnú stratu potenciálu v komunite. Ambíciou samospráv je podpora a rozvoj dobrovoľníctva na svojom území, vytváranie komplexných služieb dobrovoľníkom, ktorí sa stanú súčasťou dlhodobých dobrovoľníckych aktivít v komunite. Komplexné zázemie pre dobrovoľníkov spočívajúce v zabezpečení adekvátneho servisu, školení, zdravotného poistenia, poistenia proti škodám, podpor-

ného manažmentu a refundácii nákladov spojených s dobrovoľníckou činnosťou.

Prieskum ukázal realitu

Združenie miest a obcí Slovenska pred koncom roka 2019 realizovalo prieskum zameraný na dobrovoľníctvo v samospráve. ZMOS zaujímalo, akými informáciami disponujú mestá a obce vo vzťahu k dobrovoľníctvu a vyjadrujú záujem na jeho ďalšej podpore.

Na otázku: „Viete, čo zahŕňa pojem „dobrovoľníctvo na úrovni samosprávy“? odpovedalo 59,3 %, že má predstavu, čo tento pojem zahŕňa. Presne vie, čo dobrovoľníctvo znamená 25,7 % respondentov. Celkovo 9,3 % uviedlo, že nemá predstavu o tejto téme a 5,6 % sa nevedelo vyjadriť.

Čo sa týka informácií o možnostiach, výhodách alebo obmedzeniach, ktoré dobrovoľníctvo prináša samosprávam, 23,8 % respondentov uviedlo, že disponujú potrebnými informáciami a 35,5 % má obmedzené množstvo informácií. Potrebnými informáciami nedisponuje 22,1 % opýtaných a 18,6 % sa k tejto otázke nevedelo vyjadriť.

V prípade, ak organizátori dobrovoľníckych aktivít prejavia záujem, v tom prípade ich podporuje 34,6 % samospráv. Celkovo 32,4 % z nich podporuje vybrané dobrovoľnícke aktivity. Žiadne aktivity v tejto oblasti nepodporuje 3,9 %, pričom 16,9 % uviedlo, že v obci nemajú dopyt po takto zameraných aktivitách. Na túto otázku 2,2 % respondentov uviedli inú odpoveď a 10 % sa nevedelo vyjadriť.

Vo vzťahu finančnej podpore 28,2 % respondentov konštatovalo, že dobrovoľnícke aktivity podporujú finančne z rozpočtu obce. Propagáciu podujatí a aktivít pomáha 35,8 % samospráv. Účasťou predstaviteľov samosprávy na podujatí vyjadruje takýmto aktivitám pozornosť 32,3 %. Inú formu podpory deklarovalo 2,9 % respondentov a 0,8 % z nich sa nevedelo vyjadriť.

Ukazuje sa, že dobrovoľníctvo má svoje miesto v komunále. Na jednej strane je podporou aktivít ľudí, ktorí to, čo je v ich silách, možnostiach, schopnostiach a energii ponúkajú ľuďom a na strane druhej ide o činnosti, ktoré dobrovoľníci robia preto, lebo chcú, nie preto, že musia. Podpora dobrovoľníctva je preto správnym využitím pozitívnej energie v prospech komunity a umocnenia pozitívneho vzťahu k vlastnému okoliu.

Dôležité pojmy

Dobrovoľníkom je fyzická osoba, ktorá na základe svojho slobodného rozhodnutia bez nároku na odmenu vykonáva pre inú osobu s jej súhlasom v jej prospech alebo vo verejný prospech dobrovoľnícku činnosť založenú na svojej schopnosti, zručnosti alebo vedomosti a spĺňa podmienky ustanovené zákonom. Dobrovoľník vykonáva dobrovoľnícku činnosť mimo svojich pracovných povinností, služobných povinností a študijných povinností vyplývajúcich jej zo zákona, z pracovnej zmluvy, zo služobnej zmluvy, zo študijného poriadku alebo z iného obdobného pre neho záväzného dokumentu. Dobrovoľník nevykonáva činnosť pre orgán alebo funkcionára právnickej osoby, ktorej je členom, zamestnancom, žiakom alebo študentom, a vykonáva ju vykonáva mimo svojho podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti.

Dobrovoľnícka činnosť je taká činnosť, ktorá sa vykonáva vo voľnom čase bez nároku na odmenu a so súhlasom prijímateľa dobrovoľníckej činnosti, a to buď v prospech tohto prijímateľa, ak ide o fyzickú osobu alebo právnickú osobu, alebo vo verejný prospech, ak ide o činnosť vykonávanú v prospech štátu alebo orgánov územnej samosprávy. Dobrovoľník poskytuje dobrovoľnícku činnosť na základe zmluvy o dobrovoľníckej činnosti, ktorú uzatvára priamo s prijímateľom dobrovoľníckej činnosti alebo prostredníctvom vysielajúcej organizácie, ktorá organizuje alebo sprostredkúva dobrovoľnícku činnosť pre inú osobu.

Mimovládne organizácie sú prirodzený partner samosprávy a mali by byť vnímané ako šanca pre každú komunitu, ktorá je aktívna, nečaká, ale tvorí a tak prispieva k všestrannému rozvoju územia a napĺňaniu spoločných potrieb ľudí v mestách a obciach. ●

venujeme sa odpadom

PREDCHÁDZANIE VZNIKU ODPADOV V DOMÁCNOSTIACH

Každý z nás môže prispieť k tomu, aby sme produkovali menej odpadov a aby vzniknuté odpady boli viac recyklované v domácnostiach. Na Slovensku sa v roku 2016 vyprodukovalo 1,95 milióna ton komunálnych odpadov (KO); teda odpadov, ktoré vznikajú u každého z nás. Na každého obyvateľa tak pripadlo 359 kg odpadu. Kde končí KO? Dominantným spôsobom nakladania s KO je jeho skládkovanie. Na skládkach odpadov končí 66 % KO. Do spaľovni odpadov putuje 11 % KO a v recyklačných závodoch a v kompostárňach končí približne 23 % KO. Tento stav je v rozpore s päť stupňovou záväznou hierarchiou, ktorá stanovuje poradie preferencií, ktoré sme povinní uplatňovať v odpadovom hospodárstve. Na prvom mieste by sme sa mali snažiť, aby odpad vôbec nevznikol. Odpad, ktorého vzniku nevieme zabrániť, by sme mali vytriediť a využiť ako druhotnú surovinu – recyklovať ho. Pokiaľ sa nedá recyklovať alebo je recyklácia málo prínosná, mal by sa odpad energeticky zhodnocovať. Zneškodňovanie odpadu na skládkach odpadov by sa malo používať čo najmenej. Prvé tri stupne hierarchie je možné naplňať aj na osobnej úrovni. Každý z nás teda môže prispieť k tomu, aby sme produkovali menej odpadov a aby vzniknuté odpady boli viac recyklované.

1. Nepletvajte jedlom

Medzi opatrenia na zníženie plytvania jedlom z domácností patria napr. plánovanie si jedálneho lístka, písanie zoznamu chýbajúcich potravín, správne skladovanie potravín, rozlišovanie dátumov uvedených na obaloch potravín, príprava správnych veľkostí porcií jedál. Viac informácií k tejto téme nájdete v samostatnom letáku „10 tipov, ako nepletváť potravinami“ uverejnenom na www.minzpsk.

2. Nekupujeme zbytočné obaly

Nekupujeme výrobky, ktoré sú zložito (napr. vo viacvrstvových obaloch) – viacnásobne balené (napr. bonboniéra) alebo balené v nerecyklovateľných obaloch (obaly z práškových polotovarov). Namiesto stolovej vody v PET fľaši uprednostíme pitie vody z vodovodu alebo si vyrobíme vlastnú sytenú vodu. Minerálnu vodu si načapujeme priamo z prameňa alebo si ju kúpime v sklenenej vratnej fľaši. Mlieko kupujeme z automatov, ktoré prevádzkujú lokálni producenti mlieka. Načapujeme si ich do vlastných fliaš, ktoré budeme opakovane používať.

Nekupujeme malé balenia, uprednostíme väčšie balenia alebo koncentráty, kde vzhľadom k hmotnosti samotného výrobku tvorí obal menšie percento. Namiesto šampónov, tekutých mydiel, sprchových gélov a kondicionérov v plastových obaloch používame tuhé mydlá. Uprednostíme také, ktoré sú vyrobené na Slovensku a balené do jednoduchého papierového obalu. Ten sa dá ľahko zrecyklovať alebo skompostovať. Pracie gély, aviváže, tekuté mydlá atď. si načapujeme do vlastných obalov v špecializovaných predajniach s tzv. bezobalovou distribúciou alebo vo vybraných bioobchodoch. Uprednostňujeme nákup od miestnych remeselníkov a pestovateľov, na trhoviskách a tržniciach alebo tzv. predaj z dvora, kde si vieme nakúpený tovar zabaliť do vlastných obalov. V supermarketoch uprednostňujeme nákup nebalenej zeleniny a ovocia pred balenou a slovenskú pred zahraničnou. V niektorých sú v ponuke aj nebalené oriešky a orechy, ktoré si môžete navaziť do vlastných obalov. Hľadajme vo svojom okolí prevádzky s bezobalovou distribúciou alebo využívajme internetový predaj do vlastných obalov. Niektoré prevádzky nájdete na <https://mapa.reduca.cz>. Nakupujeme prednostne do vlastných opakovane použiteľných obalov – do vlastnej plátennej tašky, sieťky, košíkov alebo škatuľky. Nahradíme plastové vrecká za plátenné, ušité napríklad zo starých záclon.

3. Odmietajme veci, ktoré nepotrebujeme

Odmietame bezplatne rozdávané rôzne reklamné predmety, letáčky, perá a podobne. Pri návšteve kaviarne alebo reštaurácie odmietame jednorazovú slamku do nápoja, keksík, medík alebo cukor v malom obale. Označme si schránku nálepkou „Nevhadzujte reklamu“ a odmietame reklamné letáky. Všetky informácie o akciách si v prípade potreby nájdeme na webe. Oboznámte svojich blízkych o svojich zásadách pri nakupovaní a poprosme ich, aby nás počas sviatkov a výročí obdarovali v súlade s nimi. Ak chceme obdarovať iných, uprednostíme zážitky (lístky do kina, na koncert, tandemové paraglidingové lety...) pred hmotnými darčekom.

4. Vymeňme jednorazové veci za opakovane použiteľné

Zadovážme si sklenenú alebo nerezovú fľašu na nápoje, do ktorej si budeme nosiť vlastnú vodu, čaj alebo kávu. Vyhnime sa jednorazovým plastovým obalom. Nepoužívajme jednorazové holiace strojčeky, čistiacie tampóny... Nahradíme ich opakovane použiteľnými. Ak máme malé deti, používajme moderné bavlnené plienky namiesto jednorazových.

Okrem toho, že sú ekologickejšie, tak sú aj zdravšie a lacnejšie. Dámske jednorazové hygienické vložky vymeňme za menštruačný kalíšok alebo opakovane použiteľné plátenné vložky. Vyhábjame sa prevádzkam, kde používajú jednorazové príbory a riad, nápojom z automatov, ktoré sú plnené do jednorazových pohárov. Na festivaloch a podobných akciách si nechajte načapovať nápoj do svojho obalu (napr. fľaše) alebo používajte opakovane jeden plastový pohár. Neobjednávajme si jedlo, pizzu na doňšku – predídeme vzniku znečistenia z dopravy, odpadu z obalov potrebných na prevoz a jednorazové servírovanie. Namiesto jednorazových papierových obrúskov, utierok a vreckoviek používajme textilné, ktoré sa dajú opätovne používať. Používajme nabíjateľné batérie (monočlánky), predídeme tak vzniku zbytočných nebezpečných odpadov. Toner z tlačiarne a kopírky dávajme znovu naplniť.

7 krokov na zníženie množstva odpadov z domácnosti

5. Požičiavajme si veci

Využívajme viac knižnice, požičovne a rôzne iné verejné služby (napr. copy centrá, pracovne). Nástroje a zariadenia potrebné na príležitostné práce si prenajímajme alebo požičiavajme od susedov, známych alebo v špecializovaných požičovniach. Požičať sa dá už takmer všetko – oblečenie, náradie, autá, knihy, rôzna technika, lyžiarska výstroj... Ak máme funkčné veci, ktoré nepotrebujeme, môžeme ich ponúknuť na využitie iným. Využime k tomu špeciálne kontajnery (napr. na šatstvo a textilie), rôzne zbierky, charitatívne akcie, bazáre, antikvariáty, webové stránky, centrá opätovného používania alebo k tomuto účelu vyčlenené priestory na zbernom dvore.

6. Triedme všetky odpady

Ak sme nedokázali predísť vzniku odpadov alebo vec, ktorú sme dlhodobo používali už doslúžila, odovzdajme ju na recykláciu. Recyklácii predchádza dôkladné triedenie odpadov už v domácnosti. Triedme všetky odpady, ktoré sa vo vašej obci/meste dajú. Obce majú povinnosť zaviesť na svojom území triedený zber plastov, papiera, skla, kovov, viacvrstvových kombinovaných obalov na báze lepenky, elektroodpadu, nebezpečných odpadov, použitých jedlých olejov, drobného stavebného odpadu, objemného odpadu a biologicky rozložiteľného odpadu. Využiť môžeme aj sieť výkupní druhotných surovín, spätný odber batérií, elektroodpadu a pneumatík priamo na predajných miestach alebo kontajnery na textil... Informácie o miestnom systéme triedenia odpadov nájdete na webovej stránke vašej obce.

7. Kompostujeme biologické odpady

Svojpomocne kompostujeme svoje biologické odpady. Kompostovať sa dá na záhrade, v školskej alebo firemnej záhrade, pri bytovom dome (tzv. komunitné kompostovisko), ale aj priamo v interiéri – v byte, v kancelárii alebo v triede (používa sa elektrický kompostér alebo vermikompostér). Viac informácií o kompostovaní nájdete na www.kompost.sk.

NA ZÁVER

Nechajte sa inšpirovať týmto letákom a nájdite všetky výhody, ktoré môžete získať životom s minimom odpadov. Pripojte sa k stále narastajúcemu množstvu ľudí, ktorým nie je ľahostajné, čo sa deje v ich okolí a aktívne spolu priložme ruky, čas a um k úsiliu o lepšie a krajšie životné prostredie. Viac informácií o živote bez odpadov nájdete na www.nula-odpadu.sk.

Zdroj: Leták „Predchádzanie vzniku odpadov v domácnostiach“ pripravený pre Ministerstvo životného prostredia SR Občianskym združením Priatelia Zeme – SPZ.

spoza školskej brány

MATERSKÁ ŠKOLA SLOVINKY

Leto sa nenávratne skončilo a s ním aj obdobie dovolení a prázdnin. Školský zvonec privítal našich bývalých škôlkárov v prváckych laviciach v ZŠ, ale my sme nový školský rok začínali o tri dni neskôr. Cez prázdniny sa totiž začalo realizovať stierkovanie a maľovanie stien v priestoroch vstupných chodieb MŠ a keďže ako to už býva, keď sa robí premena starého na nové, aj u nás sa vyskytli problémy, s ktorými sa nerátalo. Omietka, ktorá mala byť len vystierkovávaná, po narušení opadla až po tehlu a tak bolo potrebné všetky poškodené miesta vakovať, čím sa predĺžil predpokladaný čas na dokončenie prác. Vďaka podpore zo strany starostky obce a zodpovednému prístupu k práci jej zamestnancov sa nám podarilo otvoriť školský rok len s trojdňovým oneskorením - 05.09.2019. Aj touto cestou sa chcem poďakovať rodičom za pochopenie a trpezlivosť. V prvý deň rodičov a deti privítali krásne, nové, vystierkované a vymaľované steny na vstupných chodbách. Na jednu z nich sme hneď namaľovali logo nášho školského vzdelávacieho programu „S Adamkom za krásou a za zdravím“. Zvieratká – sova a myška, vystihujú názvy našich tried – Malé myšky a Múdre sovy. Adamko (mimická bábka z projektu, do ktorého je naša MŠ zapojená), ich vedie všetkými ročnými obdobiami, aby putovali spoločne pohybom za zdravím a za krásami nielen fyzickými, ale aj duševnými, ktoré deti v priebehu roka prostredníctvom rôznych aktivít spoznávajú.

V školskom roku 2019/20 máme zapísaných 45 detí, z toho 24 predškôlkov. Teší nás naplnenosť tried a Váš záujem o umiestnenie dieťaťa do MŠ. Veríme, že splníme Vaše očakávania a deti budú radi chodiť do MŠ. Septembrové slniečko pomaly osušilo sližičky nových škôlkárov a nesmelé kontakty s novými kamarátmi postupne prerastajú do priateľstva. Deti už zabudli na obavy s ktorými v prvý deň vstupovali do dverí našej MŠ. Majú za sebou prvé aktivity – vytváranie z prírodnín, hrami vyjadrovali svoj vzťah k blízkym, spoznávali význam rodiny a postavenie jej členov v nej, zoznámili sa so základnými pravidlami slušného správania sa nielen v MŠ, ale aj na verejnosti a v rodine prostredníctvom „krstu Knihy pravidiel“.

Veríme, že bohatý program, ktorý máme pre deti na tento školský rok naplánovaný sa nám podarí naplniť a tak pripraviť pre deti krásne, zaujímavé a poučné chvíle, ktoré prežijú v MŠ. Tešíme sa, že sa o ne budeme môcť podeliť s vami v ďalších číslach Vášho občasníka. ●

Mgr. Lučanská Eva, riaditeľka MŠ

ZÁKLADNÁ ŠKOLA SLOVINKY

V školskom roku 2019/2020 Základná škola, Slovinky 71 má 139 žiakov v deviatich ročníkoch. Pri Základnej škole, Slovinky 71 funguje školský klub detí, ktorý v tomto školskom roku navštevuje 29 detí. V priebehu letných prázdnin prebiehala rekonštrukcia priestorov ŠKD, klub bol zväčšený a upravený, aby nový školský rok mohli deti začať už vo vynovených priestoroch.

Máme za sebou prvý štvrtrok školského roka 2019/2020 a naši vyučujúci už v priebehu mesiacov september a október zrealizovali pre žiakov niekoľko aktivizujúcich a motivačných aktivít podporujúcich vzdelávanie a výchovu.

Na hodinách anglického jazyka prebiehal projekt Európsky týždeň jazykov, kedy si už tradične po niekoľký krát žiaci deviateho ročníka vyskúšali prácu učiteľov a pod dohľadom vyučujúcej vyučovali svojich mladších spolužiakov na prvom stupni cudzí jazyk hrou a zábavnou formou.

Žiaci druhého stupňa sa zúčastnili festivalu vedy a výskumu, kde mali možnosť vyskúšať si rôzne pokusy a experimenty. Mladší žiaci sa zúčastnili exkurzie do múzea a pripravili sme pre nich besedu s príslušníkom PZ na tému- Bezpečnosť na cestách.

V spolupráci s Obecným úradom v Slovinkách sme už tradične zorganizovali Šarkaniádu, kde sa deti mohli predviesť so svojimi výtvmi. Najkrajšie vlastnoručne vyrobené šarkany boli odmenené peknou cenou.

Priestory školy sa pod vedením vyučujúcich zmenili na jesennú farebnú záhradu vyzdobenú množstvom vlastnoručne vyrobených ozdôb. Školský parlament pod vedením vyučujúcej pripravil pre učiteľov a žiakov „Týždeň proti stresu“, v rámci ktorého učiteľia žiakov menej skúšali. ●

PaedDr. Lenka Dzuriková, riaditeľka Základnej školy, Slovinky 71

ďianie v obci v obrazoch

Deň obetí banských nešťastí

Titilombom

SNP

Slovinky hýbte sa

dianie v obci v obrazoch

Banický deň

Televíkend

Naši jubilanti

Vystúpenie PUIS

predstavujeme

KATARÍNA SOLÁKOVÁ

V dnešnom čísle Slovinského občasníka Vám predstavíme mladú talentovanú umelkyňu, ktorá je autorkou nádherných obrazov v ktorých sú zachytené okamihy bežného života človeka. Jej rukou bolo vytvorených veľa nádherných portrétov ale aj zátiší a krajiniiek. Na pár našich otázok nám odpovedala Katarína Soláková.

*Prajeme Katke veľa umeleckých úspechov a kreatívnych nápadov.
Aby sa jej vždy darilo naplňovať svoje sny, túžby a predsavzatia.*

Povedz nám na začiatok v krátkosti niečo o sebe.

Volám sa Katarína Soláková, mám 31 rokov, pochádzam z Krompách, som mamou bezmála päťročnej slečny a žijím sa ako slobodný umelec.

Bolo maľovanie tvoja najobľúbenejšia činnosť už od detstva?

Áno, naplňa ma to od odjakživa.

Bola si žiačkou ktorá miesto naháňania sa s kamarátmi po ulici vzala farbičku do ruky?

Tak to je trefa, áno, už ako študent som radšej trávila víkendy na brigáde v umeleckej firme a výrobou obrazov k sviatkom pre príbuzných.

Kde si si zdokonaľovala maliarske zručnosti?

Absolvovala som prvý 8. ročný stupeň ZUŠ v Krompachoch.

Štúdium?

Modelárstvo a návrhárstvo odevov na ZSS na Masyrkovej v Prešove

Máš spočítané množstvo obrazov, ktoré si namalovala?

To presne neviem, venujem sa im aktívnejšie posledných 10 rokov, bude to niekoľko sto kusov.

Kedy vznikol tvoj prvý obraz a akou technikou?

Tam mi pamäť nesiaha, mama tvrdí, že už počas základnej školy rôznymi technikami, hlavne ako dary ku dňu matiek a k narodeninám.

Aká technika maľovania ti najviac vyhovuje?

Jednoznačne kresba ceruzou a akvarel. Je s nimi čistá a príjemná robotka bez silných aróm, čo mi pri malom dieťati najviac vyhovuje. V súčasnosti ma ale zaujalo aj tetovanie, pomaly skúšam a študujem postupy a mienim v najbližších rokoch plne premostiť na túto profesiu.

Čo by si chcela odkázať mladým nadaným ľuďom?

Že v profesionálnom živote nie je nič lepšie ako sa živiť tým, čo vás baví, a nič horšie ako snívaj o premrhaných šanciach niekde za pásom. Pracujte na sebe, vyvíjajte svoje nadanie, choďte za svojim snom, hľadajte príležitosti. No vždy myslíte aj na zadné vrátka, nekašlite na školu, na východnom Slovensku je situácia neľahká a treba mať ešte nejaké remeslo v ruke. ●

zo života organizácií pôsobiach v obci

Vážení športoví priaznivci,

touto cestou by sme sa vám taktiež ako ostatní chceli prihovoriť a priblížiť aktuálnu situáciu vo futbalovom klube.

Na úvod by sme chceli začať pozitívnou správou – od aktuálnej sezóny je znovu aktívne naše družstvo dorastencov, ktoré síce niekedy štartuje v oklieštenej zostave, napriek tomu sú chlapci stále ochotní reprezentovať obec a tráviť voľný čas skôr na ihrisku ako pri počítači.

Aktuálne im v tabuľke patrí nelichotivé posledné miesto, avšak chlapcom napriek tomu patrí pochvala, pretože po chvíľkovej odmlke na futbal nezanevreli a boli ochotní znovu si zmerať sily so svojimi rovesníkmi.

Veľkou radosťou a taktiež prekvapením je družstvo žiakov, ktorí majú po 14 kolách na konte 15 bodov a obsadzujú 8 priečku v tabuľke.

Situácia na začiatku sezóny pre nich nebola vôbec jednoduchá, avšak aj vďaka podpore od chlapcov z Krompách je naše družstvo vyrovnaným súperom každému klubu v súťaži. Chlapcom aj trénerom prajeme, aby sa im takto darilo aj naďalej.

Najkomplikovanejšia situácia je momentálne u seniorov, kedy sa aj napriek 15 žiadostiam o transfer hráčov nepodarilo situáciu úplne stabilizovať. Momentálne disponujeme 4 bodmi a obsadzujeme 8 miesto v tabuľke.

Pevne veríme, že sa situácia do konca roka ešte zlepší a že mnohí, ktorí si v uplynulých rokoch našli cestu na ihrisko nájdu stratenú chuť do futbalu a prídu pomôcť zatraktívniť futbal na Slovinkách. ●

Vedenie OŠK Slovinky

návraty do minulosti

VŠEOBECNE O SLOVINKÁCH – ČASŤ II

Cez Slovinky preteká Poráčsky potok, Slovinský potok a potok prameniaci pod Ostrým vrchom, dominantným kopcom okolitej krajiny (1 082,0 m n. m.). Potoky sa zlievajú približne v strede obce. Poráčsky potok pramení v Poráčskej doline, Slovinský v Lacemberskej doline. Poráčsky potok má povodie s rozlohou 20 km², dĺžku 16,1 kilometra a je to pravostranný prítok rieky Hornád. Pramení pod vrchom Bukovec vo výške 1 127 m. n. m. Tečie východným a potom severovýchodným smerom a v Kropáčoch vo výške 370 m. n. m. ústí do Hornádu.

Skúmané územie tvorí prevažne hornatinový reliéf. Nadmorská výška sa pohybuje v rozpätí od 400 m n. m. (pri kostole v obci Slovinky) do 1 081 m. n. m. (najvyšší kopec v okolí Ostrý vrch). Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 442 m. n. m. Krásou prírodných daností vyniká vrch Slovinská skala (1 013,5 m n. m.) ako súčasť vápencovej skrasovatelej planiny - východnej časti pohoria Galmus. Vrchol Slovinskej skaly je z troch strán ohraničený strmými vápencovými stenami. Smerom na Poráč planinu vytvarovali erózne sily do hlbokého kaňonu Šarkanej doliny. Skalné steny sú aj vo Vápeniku v Škripkovej doline a v doline Suchinec. Karbonátmi budované územie sa vyznačuje výskytom početných krasových prejavov, ktoré boli preskúmané speleológmi. Najvýznamnejším krasovým fenoménom je Homološova diera – jaskyňa ležiaca v nadmorskej výške okolo 800 metrov nad morom medzi dolinami Nad chatkou a Škripková. Boli v nej nájdené aj paleontologické pozostatky fauny, najmä jaskynného medveda („*Ursus speleus*“).

Na styku katastrálnych území Sloviniek, Kropáč a Spišských Vlách sa nachádza ďalšia dominanta miestneho reliéfu – Biela skala (s vrcholom v 926 m n. m.). Na východ sa týči vrch Klippberg s nadmorskou výškou 1 030 metrov, známy baňou na železnú rudu. Asi 10,5 km severnejšie od obce sa vypína jeden z vrcholov masívu Braniska vrch Sľubica (1 129 m n.m.). Južnú časť územia lemuje hrebeňová čiara kopcov, ktorá je súčasne hranicou rozvodia riek Hnilec a Hornád a zároveň aj hranicou katastra Sloviniek so susediacimi obcami. Prepája od východu na západ končiare kopcov Kropašský vrch (1 024,8 m n. m.), Ostrý vrch (1 082 m n. m.), Banský vrch (1 004,2 m n. m.), Havrania hlava (1 020,4 m n. m.), Orlí vrch (1 043,4 m n. m.), Korban (1 109,6 m n. m.) a Bukovec (1 127,6 m n. m.). Táto línia zároveň ohraničuje aj historické regióny slovinského a gelnického baníctva.

Prevažná časť územia obce patrí podľa klimatologickej klasifikácie do chladnej oblasti, do mierne chladného okrsku s priemernou júlovou teplotou 12 – 16° C. Severná časť územia zasahuje do mierne teplej oblasti, podoblasti mierne vlhkej, okrsku mierne teplého a mierne vlhkého so studenou zimou.

Katastrálne územie Sloviniek s plošnou výmerou 4 644 hektárov sa vyznačuje výskytom pestrej skladby fauny a flóry. Najhodnotnejšie sú lesné a nelesné rastlinné spoločenstvá na vápencovom podklade v severnej časti územia. Rastie tu poniklec slovenský, poniklec prostredný, prílbica jednojová, veternica lesná, ľalia cibulkonosná, plavúnka švajčiarska, orlíček obyčajný, soldanelka uhorská, vstavačovec bazový, prvosenka holá, smrčinovec plazivý, soldanelka karpatská. Vo vlhkých lokalitách a rašeliniskách bol zaznamenaný výskyt vachty trojlístej, rosičky okrúhlohlístej, vstavačovca májového a mečíka škridlicového. Na mezofilných pasienkoch rastie vzácna vratička mesiačiková. Živočíšnu ríšu reprezentujú salamandra škvrnitá, mlok obyčajný, mlok horský, kunka žltobruchá, ropucha obyčajná, ropucha zelená, skokan hnedý, jašterica obyčajná, jašterica živorodá, slepúch lámavý, užovka hladká, užovka obyčajná a vretenica obyčajná. Medzi vtákmi sú to orol skalný, sokol ťahovavý, výr skalný, sova dlhochvostá, bocian čierny a jariabok hôrny. Z cicavcov majú zastúpenie jež bledý, piskor obyčajný, piskor malý, dulovica vodná, netopier obyčajný, podkovár malý, podkovár veľký, hranostaj obyčajný, lasica obyčajná, kuna lesná, kuna skalná, jazvec lesný, vzácne aj medveď hnedý a vlk, bežnejšie líška. Veľmi vzácne sa vyskytuje aj rys ostrovid. Z hlodavcov tu nájdeme vevericu, plcha lesného a plcha lieskového, okrem nich aj zajaca poľného. Z ostatných druhov sú tu diviaky, jelene a srnce.

V slovinskom katastrí sa vyskytujú viaceré hodnotné prírodné lokality, ako Slovinský a Poráčsky potok, lesné porasty Lacemberskej doliny, lesné porasty v Suchinci a lesné porasty bukoveckého hrebeňa s kopcami Koban, Orlí vrch a Havrania hlava. Najhodnotnejšie prírodné hodnoty sa však viažu na Galmus, kde v strednej časti Poráčskej doliny bola vyhlásená v roku 1981 štátna prírodná rezervácia Červené skaly (dnes štátna prírodná rezervácia) o rozlohe 390,5 ha. Cenný je aj masív Slovinskej skaly.

Ako administratívny celok obec vznikla v roku 1944 zlúčením predtým samostatných samosprávnych obcí Nižné a Vyšné Slovinky. V roku 1919 na základe súpisu obyvateľstva bolo zistené, že Nižné Slovinky mali 1 533 obyvateľov a Vyšné Slovinky 617 obyvateľov. V roku 1930 mali obidve obce spolu 1 835 obyvateľov, z toho 1 521 bolo Slovákov, prípadne Čechov, iba 9 občania sa hlásili k rusínskej národnosti, 101 ku maďarskej a 17 ku nemeckej. K inej národnosti sa hlásili, prípadne ako cudzinci boli uvedení 177 ľudí. V roku 1939 mala obec 2 103 obyvateľov, z ktorých 1 993 sa hlásilo k slovenskej národnosti, 32 ku českej, 9 ku rusínskej, 40 ku nemeckej, 16 ku maďarskej a 13 ku iným národnostiam.

Neskôr počet občanov obidvoch obcí po ich zlúčení do obce Slovinky kolisal, často krátko v závislosti na geopolitických udalostiach a na zmenách pracovných príležitostí v baníctve, či hutníctve, ktoré súviseli s hospodárskymi konjunktúrami a hospodárskymi krízami v regióne i vo svete.

V roku 1974 podľa školskej kroniky v Slovinkách žilo 2 434 obyvateľov, pričom v tom čase bol postavený nový obchod a bola otvorená nová materská škola. Život obce bol vtedy úzko prepojený s existenciou banského závodu národného podniku Železorudné bane Spišská Nová Ves.

Zdroj: Dejiny baníctva obce Slovinky

prípravujeme

DECEMBER 2019

SVÄTÝ MIKULÁŠ – príchod Svätého Mikuláša do našej obce a rozdávanie darčiekov deťom.

ZAPÁLENIE SVIEČOK NA ADVENTNOM VENCÍ - prvá adventná nedeľa v znamení stretnutia ľudí dobrej vôle pri zapálení prvej sviečky na adventnom venci.

PEČENIE PERNÍKOV- príprava školákov na Vianočné sviatky a privítanie Nového roka. Naši najmenší nám vyzdobia krásne perníky ktorými budete pohostení pri Novoročných oslavách.

ZAPÁLENIE SVIEC NA VIANOČNOM STROMČEKU – už tradičné zapálenie sviečok na vianočnom stromčeku v centre obce s kultúrnym programom a prevareným vínom.

duchovné slovo na záver

Nie vždy si nájdeme čas na čítanie. Poznáam ľudí, ktorých bez knihy v ruke ani len nevidím. Ja sám keď si nájdem nejaký voľný čas, rád si vezmem knihu do ruky, sadnem niekde, kde mám pokoj a nik ma neruší a čítam aspoň chvíľu. Nevieť ako ste na tom vy. Myslím, že čítanie v dnešnej dobe sa už aj stalo cnosťou. Veď napokon aj na tento môj príspevok, ktorý teraz čítate, ste si potrebovali nájsť trochu času a týchto zopár riadkov uprednostniť pred niečím iným. Avšak aj napriek tomu, že neberieme do ruky knihu, predsa len sa nájde niečo, čo číta pravidelnejšie asi každý jeden z nás. Akciové letáky! K nám na faru nechodia, tu nám ich do schránky nehádzu, ale vždy keď prídem k rodičom, nájdem ich na stole obrovskú kopy. Podľa počtu marketov cca. 8 - 10 za týždeň. A povedzte, kto z nás ich nečíta? Kto z nás nehľadá, čo kde možno lacnejšie kúpiť. Mám známeho, ktorý žije letákový život. Každý týždeň si vezme letáky, vytipuje čo potrebuje a potom bicyklom navštívi každý potrebný obchod a nakúpi.

Pri týchto letákoch si spomeniem na slová z Ježišových úst, keď hovorí - nestarajte sa, čo budete jesť, alebo čo budete piť, alebo čím sa zaobčiate. Nerobte si starosti, život je viac ako jedlo.

No ale povedzte, kto z nás sa nestará? Kto z nás si nerobí starosti, ako to bude v budúcnosti s našimi životmi, so životmi našich detí. Ako to bude s prácou, ako to bude so životom vlastnej rodiny. Každý rozumný človek si zráta, čo všetko potrebuje do budúcnosti. A v dnešnej dobe hypoték a pôžičiek, ako sa nestarať?

Ale i napriek tomu toto Ježišovo slovo platí i dnes a Pán jednoznačne povie - nezháňaj sa ako pohan, tvoj Otec vie, že toto všetko potrebuješ. A práve toto je kľúč k pochopeniu tohto Božieho slova. Veď predsa starosti máme každý vyše hlavy a naplňajú nás denne a doslova valcujú naše životy, keď sa staráš o prácu, keď sa staráš o splatenie pôžičiek, keď sa staráš o svoju rodinu, jej budúcnosť, keď potrebuješ to alebo tamto. A určite vo víre všetkých týchto potrieb častokrát vnímame, že nám tak prerastajú cez hlavu, že nás oberú o radosť zo života a všetko pre čo žijeme, je len naháňanie sa za zárobkom, a z toho vyplývajúci stres a Boh je kdesi mimo. A spomenieme si na neho možno až v nedeľu, keď prídeme do chrámu. A Boh vediac, čo všetko starosti spôsobujú, ponúka ti dnes skrze tento príspevok toto slovo, aby ťa pozval vystúpiť z tohto kolotoča a povedal ti - nebuď maloverný, ale uver mi, že ja sa starám o tvoj život. Dovoľ mi, aby som sa dnes mohol začať starať i o tvoj život. A Boh to robí krásne, keď povie tie také jednoduché príklady - prejdí sa po prírode a pozoruj vtáky, ktoré nesejú na poli, ani neznú, ani do sýpok si nezberajú a Boh sa o nich stará. A pozri sa na krásu prírody, kvetov, do akých farieb sú poobliekané a to Boh im dáva vzrast. Ježiš povie, keď sa Boh stará o tieto veci, o čo skôr o teba, ktorého stvoril na svoj obraz, na ktorom mu nesmierne záleží.

Uveriť Bohu, nie je jednoduchá vec. Je to stále riziko, pretože i keď mu uveríme, život sa nebude odvíjať od našich predstáv, ale od plánu, ktorý má On s naším životom. I dnes ho môžeš vpustiť do života a dať mu svoje starosti. A ver, že on sa bude starať. Možno ti hneď nenájde prácu, neporieši tvoje finančné, zdravotné, či rodinné problémy, ale bude ti postupne odkrývať plán s tvojím životom, aby ťa postupne vovádzal do dôvery, aby si sa postupne o neho dokázal oprieť.

Presne takto ma o tom presvedčil aj príbeh jednej ženy z našej farnosti, s ktorou som sa pred niekoľkými dňami rozprával. Je to mladá žena, má čosi po päťdesiatke a do chrámu chodíva pravidelne. Ochorela. Zrazu z ničoho nič sa začala zle cítiť, kde tu prišla i nejaká bolesť. Vyhľadala teda lekára a ten ju začal posielat' na rôzne vyšetrenia. Nenašli však nič a tento týždeň ide na vyšetrenie na onkológiu, či to nebude náhodou po onkologickej stránke. Vrávi mi však jednu svoju skúsenosť, ktorú mala z času, keď absolvovala vyšetrenia ležiac v nemocnici. Otcu, bol to pre mňa šok a všetko, čo mi zostalo, bola moja viera. Pravidelne som sa modlievala ruženec, avšak na mojej izbe bola mladá žena s rakovinou a navyše neveriaca. Viete, ja som to všetko prežívala s vierou, ale keď som vedela o jej diagnóze, o tom, že má malé dieťa a nemá vieru, nevedela som si predstaviť, ako sa tá choroba dá znášať. Keď videla moju modlitebnú knižku a ruženec, začala sa zo mňa vysmievať, vykrikovať, aby som sa nedomodlila, tak som teda na modlitbu odchádzala z izby a chodila som do kaplnky sa modliť. Raz v noci dostala táto žena tak veľké bolesti, že od bolesti len vykrikovala na celé oddelenie. Jej stav sa veľmi zhoršil. Na druhý deň som sa jej ujala a v tom jej biednom stave, keď sa trošičku pozbierala, som ju vzala na prechádzku a zobrala som ju do kaplnky. Prijala toto pozvanie a tam som jej ukázala ako sa má prežehnať, povedala som jej o modlitbe a s ňou, ale skôr bez nej, som sa pomodlila ruženec. Snažila som sa naučiť ju aspoň čosi sa modliť a utiekať sa k Bohu. Videla som, že po tejto modlitbe bola akosi zmenená. Čosi sa v jej vnútri pohlo a vraví mi - viete teta, ja som z detského domova, nepoznám ani svoju mamu, ani svojho otca, ale viem, že keby ste mojou mamou boli vy, môj život a moja viera by vyzerali úplne ináč.

Po vypočutí tohto príbehu som si uvedomil jednu vec a to - aké dôležité je odovzdať svoj život a všetky okolnosti svojho života Ježišovi. Aké dôležité je dôverovať, že Boh robí to najlepšie v našich životoch, hoci možno častokrát nerozumieme jeho vôli, ale že On to naozaj s našimi životmi myslí vážne. Že si i nás a naše bolesti a krízy, naše skúsenosti vo viere chce použiť pre iných ľudí, ktorí potrebujú začuť jeho hlas a aj cez nás a naše skúsenosti viery zažiť aj oni podobnú skúsenosť.

Milí čitatelia, Božie slovo, ktoré dnes čítate, nás chce pozvať do viery, do dôvery voči Bohu, že nie starosti nášho života sú najpodstatnejšie, ale práve plán, ktorý má Boh pre tvoj i môj život. Nechajme sa dnes pozvať týmto Božím slovom a urobme rozhodnutie - chcem ti Bože dnes dať to, čo žijem a vpustiť ťa do svojich starostí, do svojej každodennosti, aby si ty viedol môj život. Chcem Pane skutočne zažívať a vidieť, že ako sa staráš o vtáky i kvety na poliach, staráš sa i môj život, o moju rodinu, o moje problémy. Vo viere dnes odovzdaj svoj život a očakávaj. Boh je verný a keď slúbil, On aj konat' určite bude.

otec Tomáš Mikunda